

BELEDİYELER, BEKLENTİLER, BELİRSİZLİKLER...

Dr. Erol KÖKTÜRK

Harita ve Kadastro Mühendisi

26 Mart Yerel Yönetim Seçimleri, beklenenlerin çok ötesinde bir biçimde sonuçlandı. Halkın sağduyusunun açık biçimde yansıdığı bu seçimlerle birlikte, ülke genelinde ve yerel ölçeklerde yeni bir dönem başladı.

Bu yeni dönemde aranan ve beklenen en önemli şey, öncelikle, yaklaşım değişikliğidir. Kentliye, kente, çevreye, toprağa, ek inse 1 kalıta, hizmete bakışta, önceki döneme göre farklılık... Bu farklılığı sözde kilitlenmeden, yapılan işlere, yani hizmetlere, yani belediyelerin işlerliğine yansıtılabilmektedir. Eşdeyişle, düşünsel farklılığı, kılığının (pratiğin) tüm alanlarında gösterebilmektedir.

Dünya değişmekte, istemler farklılaşmakta ve çeşitlenmektedir. Sorunları oldukları yerde çözme eğilimi güçlenmektedir. Bu, yerel yönetimlerin, belediyelerin önemini daha da artırmaktadır. Yerel ölçeklerde uygulanacak politikalar, tekdüze olamazlar. Yöresel farklılıklar ve renkler önceliklere yansıyacaktır. Yine de yerel politikalar bazı değişmez ilkelere dayanmak zorundadırlar. Eğer hizmetin ülke ve belde ölçeğindeki temel dayanakları belli olursa, bütünde yaratılan etki daha büyük olacaktır. Bu ise bir "yerel izlençe (program)" sorunudur.

Yerel izlencenin yaşama geçirilmesi için, hizmetin ve hizmeti yerine getireceklerin örgütlenmesini, sözü edilen farklılığı ortaya koyabilecek biçimde yapmak çokça önem kazanır. Hem ilgili kurumun yapılandırılmasında, hem de işlerlikte, yerine getirilecek hizmetin niteliği ve bu hizmetin niteliğine uygun biçimde ve doğru olarak, ama mutlaka gerçekleştirilmesi temel ölçüt olmalıdır. Tersine durumda, eski yapılarla ve kafalarla yeni üretmek olanaklı olmayacaktır.

Toprağa bir doğal kaynak olarak bakışın üzerine kurulacak kentleşme politikalarının metropoliten alanlarda özel bir önemi vardır. Ancak İstanbul özeline baktığımızda, hem bu politikada, hem de hizmetlerin örgütlenmesinde bir dağınıklık göze çarpmaktadır. Yöneticilerin ödün veremeyecekleri genel ilkeler tanımlanmış değildir. Bu, uygulamada karşıt kararlar biçiminde ortaya çıkmaktadır. Geçmiş dönemden hemen ayırt edilebilen birimler kurulabilmiş ve değişik hizmet anlayışı estirilebilmiş değildir. Politika oluşturmada ve kadrolaşmada, sektörlerini ve üyelerini daha iyi tanıyan meslek odaları ve demokratik kitle örgütleri ile seçim öncesi dönemde dile getirilen düzeyde bir iletişimin kurulduğu da söylenemez. Oysa İstanbul tüm konularda oldukça fazla deneyime ve uzmana sahiptir. Kendisine yeteceğinden daha fazla olan bu potansiyel harekete geçirilebilmiş değildir.

Meslek topluluğumuz da, şimdiye değinki uygulamalar gözetildiğinde, bir düş kırıklığına uğramıştır. Ne Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası'nın yetkililere sunduğu raporu ve önermeleri, ne de tek tek meslektaşlarımızın iyi niyetli çabaları umut verici etkiler yaratmıştır. İstemlerimizin salt sektörel kaygılar taşımadığı, tersine İstanbul'un kurtarılmasına ve belediyenin işlerliğini kolaylaştırmaya yönelik

nesnel istemler olduğu anlatılamamıştır. Anakent düzeyinde, haritacılıkla ilgili tüm hizmetlerin tek çatı altına getirilmesi ve “Daire Başkanlığı” biçiminde örgütlenmesi istemleri ses bulmamıştır.

Belediyelerin çıkar çarpışmalarının alanı olmaktan kurtarılması, tüm halkın belediyelerinin yaratılması ve hizmet üretiminde toplum yararının belirleyici kılınması, tüm yatırımların planlamaya dayandırılması, hizmetlerde çağdaş teknolojilerin bilinçli seçimi ve yaygın kullanılması, tüm belediyelerde iyi tasarlanmış bilgi sistemlerinin temellerinin atılması, politik kaygıların değil, hizmetin niteliğine uygunluğun temel ölçüt alındığı kadrolaşmalar öncelikli beklentilerdir.

Ancak bunların yaşama geçirilebilmesi için, bugüne kadarki belirsizlikleri, dağınıklığı ve bazı noktalardaki kararsızlıkları aşmak konusunda bir yaklaşım değişikliği ertelenemez bir görevdir. Ters durumda, katılıma en yakın olan kesimlerin enerjileri, yalnızca potansiyel düzeyde kalacaktır.